

Overlegorgaan
Fysieke Leefomgeving

Aan de Minister van Infrastructuur en Waterstaat
Mevrouw Van Nieuwenhuizen – Wijbenga

Aan de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
Mevrouw Schouten

Overlegorgaan Fysieke Leefomgeving (OFL)

Rijnstraat 8
Den Haag
Postbus 20901
2500 EX Den Haag
www.overlegorgaanfysiekeleefomgeving.nl

Contactpersoon

Drs. Henk H. Meeldijk MPA
secretaris

T +3170-4566282

M +316-20444153

Henk.Meeldijk@overlegorgaanfysiekeleefomgeving.nl

Ons kenmerk

IENW/BSK-2020/240645

Datum 3 december 2020
Betreft OFL Consultatie Mariene Strategie deel 3

Mevrouw de Minister,

In de periode van 20 oktober tot en met 10 november 2020 zijn maatschappelijke organisaties en bedrijven via het Overlegorgaan Fysieke Leefomgeving digitaal geraadpleegd over de actualisatie van de Mariene Strategie deel 3, het Programma van Maatregelen onder de Kaderrichtlijn Mariene Strategie (KRM). Het Programma van Maatregelen voor het Nederlandse deel van de Noordzee is een integrale herziening van de eerste versie die in 2015 is vastgesteld. Het Programma geeft invulling aan de bepaling in de Kaderrichtlijn Mariene Strategie die lidstaten verplicht een programma van maatregelen op te stellen, waarmee de goede milieutoestand (GMT) kan worden bereikt en behouden.

Het Overlegorgaan Fysieke Leefomgeving heeft digitaal partijen relevant voor de Mariene Strategie benaderd. Op de uitvraag zijn een vijftal reacties ontvangen waarvan één reactie namens vijf verschillende natuurorganisaties. In de reacties wordt aandacht gevraagd voor het intensieve gebruik van de Noordzee. De druk op de Noordzee wordt steeds groter met de klimaatverandering, de energietransitie en de voedseltransitie. Met het Programma van Maatregelen moet zeker worden gesteld dat de druk van het menselijk handelen niet hoger is dan het ecosysteem kan dragen. De resultaten van het vorige Programma van Maatregelen zijn voor een aantal partijen, zoals de natuurorganisaties, onvoldoende gebleken om de Goede Milieu Toestand in 2020 te bereiken. Deze partijen hechten eraan dat het Programma van Maatregelen concreter wordt gemaakt zodat in de komende periode met een integrale aanpak het GMT bereikt kan worden. Zij doen specifieke suggesties, bijvoorbeeld om maatregelen "SMART" te omschrijven en om internationale ambities en verplichtingen concreter in de maatregelen om te zetten.

Voor het internationale beroepsverkeer en de recreatieve vaart is het van belang dat maatregelen door landen worden afgestemd, zeker rond de Noordzee en Oostzee, zodat de maatregelen geen ongewenste effecten opleveren voor het grensoverschrijdend verkeer. Bovendien komt het doel van de Goede Milieu Toestand alleen in nauwe samenwerking tussen lidstaten binnen handbereik.

De grote transities zorgen voor schaarste aan ruimte op de Noordzee op korte termijn. Een tijdelijk ruimte probleem ontstaat in de fasering van de transitie van fossiel naar duurzaam bijvoorbeeld als gevolg van de benodigde ruimte, nodig voor de import van

Ons kenmerk
IENW/BSK-2020/240645

Datum
3 december 2020

waterstof en ammoniak. Die tijdelijke schaarste neemt pas af als de fossiele activiteiten krimpen.

In het Programma van Maatregelen wordt verschillende malen gerefereerd aan het Noordzee Akkoord en de afspraken die daarin zijn neergelegd. De visserij, die aan de totstandkoming van het Noordzee Akkoord heeft bijgedragen, heeft het Noordzee Akkoord uiteindelijk niet onderschreven. De vissector voelt zich dan ook niet gecommiteerd aan het Noordzee Akkoord en de daarin opgenomen afspraken die nu ook terugkeren in het Programma van Maatregelen.

De uitgangpunten van ecosysteem benadering en het voorzorgbeginsel leiden volgens de vissector tot een onevenredig grote inspanning van deze sector voor de ontwikkeling van de Noordzee. Tegelijkertijd is er sprake van een grote industrialisatieslag op de Noordzee in de vorm van de aanleg van windmolenparken. De vissector vraagt zich af in hoeverre de aanleg van windmolenparken bij kan dragen aan een gezonde en duurzame Noordzee.

De economische ontwikkeling van de visserij krijgt veel aandacht. Aangezien voor de economische ontwikkeling de gegevens over de periode 2010 – 2015 worden gebruikt ontstaat een vertekend en te positief beeld. De laatste jaren zijn de ontwikkelingen in de visserij minder gunstig. Het deel 3 zou aan kracht winnen als ook de in het buitenland gegenereerde waarde van de visserij voor de Nederlandse economie zou worden meegenomen. Een voorbeeld van een andere economische activiteit die voor de staat van de zee aan belang wint is het opvissen van afval.

Voor de volledigheid zijn de ontvangen reacties gedeeld met de betrokken beleidsafdeling. Ik doe een beroep op u om de ontvangen reacties te beoordelen en te betrekken bij de verdere vormgeving van het Programma van Maatregelen en de afronding van het NWP Programma Noordzee en het NWP 2022-2027. Namens de partijen, ontvang ik graag een reactie voor 1 februari 2021.

Hoogachtend,

Job Cohen
Voorzitter Overlegorgaan Fysieke Leefomgeving

